

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoCsp/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720201683
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6720201683.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a členov senátu JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobkyne: G.. S. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. S. XX, XXX XX O., korešpondenčná adresa Y. N. XX, XXX XX G. G., proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 30.09.2020, č. k.: 10Csp/20/2020-78, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.

II. Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Zvolen zo dňa 12.03.2020 sp. zn. 7Csp/7/2020-14 zrušil. Žalovanému voči žalobkyňi priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že podanou žalobu doručenu súdu dňa 14.04.2020 sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX uzatvorená dňa 29.06.2015 medzi žalobkyňou a žalovaným (ďalej „Dohoda o zrážkach zo mzdy“) je neplatná. Žalobkyňa vyvodzuje neplatnosť dohody z toho, že táto bola uzatvorená v ten istý deň, spolu so zmluvou o úvere, ktorá predstavuje hlavný záväzkový vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným, pričom dohoda o zrážkach, aj keď bola uzatvorená na samostatnej listine, podľa názoru žalobkyne predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a žalobkyňa ako spotrebiteľ bola nútená dohodu vo vzťahu k žalovanému ako veriteľovi podpísať s tým, že ide o formulárovú zmluvu.

3. Predmetnú žalobu žalobkyňa podala na súd v nadväznosti na uznesenie Okresného súdu vo Zvolene č. k. 7Csp/7/2020-14 zo dňa 12.03.2020, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie a uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva zrážok zo mzdy vyplývajúceho z danej dohody o zrážkach a žalobkyňi bola uložená povinnosť v lehote do 30 dní od doručenia uznesenia podať žalobu na súd vo veci samej.

4. Prednostne sa súd zaoberal otázkou, či formulovaná žaloba je žalobou prípustnou, ktorú súd môže vecne prejednať. Súd v tejto súvislosti posudzoval splnenie zákonných predpokladov ust. § 137 CSP, a to podľa písm. c), kedy pri určovacej žalobe znie žalobný návrh na určenie, či tu právo je alebo nie je, a podľa písm. d) kedy je pri určovacej žalobe potrebné uviesť právnu skutočnosť, určenia ktorej sa žalobca domáha.

5. Okresný súd konštatoval, že pokiaľ ide o navrhovaný petit rozsudku, bol tento formulovaný ako petit, v ktorom sa požadovalo určenie právnej skutočnosti, konkrétne, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 29.06.2015 je neplatná. V čase vyhlásenia rozsudku v súdnej veci bolo účinné ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého je možné sa žalobou domáhať len určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, resp. určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a iný osobitný právny predpis neupravoval možnosť domáhať sa žalobou určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. V dôsledku toho súd nepovažoval za preukázané splnenie podmienky stanovenej v ust. § 137 písm. d) CSP a žalobu zamietol z dôvodu nesplnenia podmienok na petit žaloby. Nadväzne súd preto nepreskúmaval žalobu po vecnej stránke.

6. S poukazom na ust. § 336 ods. 1, ods. 4 a § 335 ods. 1 CSP súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené tamajším súdom dňa 12.03.2020 v konaní sp. zn. 7Csp/7/2020 z dôvodu, že žalobu vo veci samej (o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy) zamietol.

7. Žalovaný mal vo veci plný úspech, súd mu priznal právo voči žalobkyni na plnú náhradu trov konania (§ 255 ods. 1 CSP).

8. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa odvolanie. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a aby žalobe vyhovel.

9. Žalobkyňa namieta, že uzatvorila so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 1 350,- eur za v zmluve dohodnutých podmienok. Predmetný úver žalovaný v zmysle oznámenia zo dňa 16.07.2017 zosplatnil s odôvodnením omeškania žalobkyne s úhradou splátok. Od mesiaca jún 2018 zamestnávateľ žalobkyne jej vykonáva zo mzdy v prospech žalovaného zrážky na základe dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej žalobkyňou so žalovaným zároveň v deň uzavretia úverovej zmluvy. Ku dňu 10.03.2020 jej bolo zrazené zo mzdy 1 620,08 eur (22 splátok x 73,64 eur), celkom na úver zaplatila 3 166,52 eur. Súdom nariadeným neodkladným opatrením súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu zrážok a zároveň žalovanej uložil povinnosť podať na súd v lehote do 30 dní žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. V podanej žalobe namietala, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná. Žalovaný začal vykonávať zrážky nekontrolovane a bez súdneho rozhodnutia, zamestnávateľ musel túto dohodu rešpektovať. Predmetná dohoda tak ako je naformulovaná nespĺňa podmienku, že nesmie spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podrobnosti uvádza žalobkyňa v odvolaní. Podľa názoru žalobkyne je možné, aby zamestnávateľ vykonával zrážky zo mzdy napriek tomu, že neexistovalo žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by ukladalo žalobkyni (dĺžníčke) povinnosť plnenia a žalobkyňa nemá možnosť zrážky priamo zastaviť.

10. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť z vecne správnych dôvodov.

11. Žalovaný popiera tvrdenia žalobkyne o neprijateľnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Poukazuje na to, že ide o zabezpečovací inštitút predpokladaný zákonom pre ktorého platnosť sa vyžadujú konkrétne obsahové náležitosti, ktoré v danom prípade boli dodržané. Výkon zrážok nie je podmienený existenciou súdneho rozhodnutia. Na základe samotnej skutočnosti, že nejaký zmluvný dokument bol vopred pripravený, nemožno tvrdiť, že jeho uzatvorenie nebolo v súlade s právom. Žalovaný opakovane zdôrazňuje, že uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy nebolo podmienkou uzatvorenia zmluvného úverového vzťahu. Neprijateľnou podmienkou nie je ustanovenie zmluvy, ktoré zodpovedá právnej úprave, tu ide o takýto prípad. Podporne poukazuje žalovaný na rozhodnutia všeobecných súdov v obdobných veciach, kde bola posudzovaná právna relevantnosť dohody o zrážkach zo mzdy a osobitne poukazuje na text dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným (....dĺžník si je vedomý, že uzatvorenie dohody je dobrovoľné, dĺžník má možnosť odmietnuť uzavretie tejto dohody, dĺžník bol poučený o dôsledkoch uzatvorenia dohody...). Uzatvorená dohoda o zrážkach podľa žalovaného spĺňa všetky podmienky, ktoré určil zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a predstavuje individuálne dojednaný právny úkon.

12. Žalobkyňa na vyjadrenie žalovaného nereagovala.

13. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Odvolací súd preskúmal odvolacie námietky žalobkyne spolu s napadnutým rozsudkom okresného súdu, osvojuje si dôvody napadnutého rozsudku a v zmysle § 387 ods. 2 CSP na ne v celom rozsahu poukazuje. Rozhodnutie okresného súdu je vecne správne a odvolací súd ho potvrdil z tých istých dôvodov, ktoré uviedol v odôvodnení rozsudku okresný súd. Odvolací súd námietky žalobkyne uvedené v odvolaní nepovažuje za dôvodné a navyše tieto ani nesmerujú voči dôvodom rozhodnutia. Odvolací súd dodáva.

16. V prejednávanom prípade žalobu podala žalobkyňa - spotrebiteľ, kedy otázku naliehavého právneho záujmu na ňou požadovanom určení je treba právne posúdiť so zreteľom na osobitnú právnu úpravu pre spotrebiteľa, jeho postavenie a princíp ochrany jeho práv vyplývajúcich zo zákona o ochrane spotrebiteľa, ako aj základné interpretačné pravidlo v spotrebiteľských sporoch o ochrane slabšej strany - spotrebiteľa.

17. Ust. § 137 CSP obsahuje demonštratívny výpočet druhov žalôb. Žaloby na plnenie sú upravené v písm. a), žaloby na splnenie povinnosti a žaloby na vyporiadanie práv v písm. b), klasická určovací žaloba v písm. c), pričom naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, a v písm. d) je upravená žaloba o určenie právnej skutočnosti, ak jej existenciu predpokladá osobitný predpis (napr. zákonník práce, zákon o dobrovoľných dražbách, s účinnosťou od 01.01.2018 aj ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z.).

18. Účastníkmi urobené zhodné prejavy vôle smerujúce k vzniku zmluvy, či dohody sú právnymi úkonmi zakladajúcimi v zmysle § 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka medzi účastníkmi občianskoprávny vzťah, z ktorého účastníkom vyplývajú určité vzájomné práva a povinnosti (R 78/1968). Na základe uzavretej Dohody o zrážkach zo mzdy vznikol medzi stranami sporu občiansko-právny vzťah, z ktorej dohody obom stranám vyplývajú určité práva a povinnosti, a z ktorej dohody by sa strany sporu mohli domáhať určenia existencie, či neexistencie určitého práva z tejto dohody v zmysle § 137 písm. c) CSP. V danom konaní žalobný návrh je ale formulovaný tak, že žalobkyňa sa domáha „určenia neplatnosti samotnej Dohody o zrážkach zo mzdy ako právneho úkonu uzavretej stranami sporu“, nedomáha sa „určenia platnosti, či neplatnosti nejakého práva, ktoré vzniklo uzavretím tejto dohody“ (napr. že žalovaný nemá právo na zrážky zo mzdy podľa predmetnej dohody, ako príklad uviedol okresný súd). Preto v danom prípade nemôže ísť o určovací žalobu v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP, ale ide o žalobu v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP - o určenie právnej skutočnosti. (Zmluvy sú považované za právne skutočnosti, lebo na ich základe dochádza k vzniku, zmene a zániku práv a povinností). V zmysle dikcie ust. § 137 písm. d) CSP určiť právnu skutočnosť na základe žaloby je však možné iba v prípade, ak to vyplýva z osobitného predpisu. V danom prípade na právny vzťah medzi stranami sporu, na zmluvu o spotrebiteľskom úvere sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý v ust. § 11 ods. 4 uvádza, že spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Čiže zákonodarca určil dve špeciálne žaloby, kde sa spotrebiteľ v súvislosti s uzavretou zmluvou o spotrebiteľskom úvere môže domáhať svojho práva určením právnej skutočnosti, kde žalobcom zvolený žalobný petit - žalobný návrh sa v tomto osobitnom ustanovení nenachádza, nenachádza sa ani v inom osobitnom predpise a preto takto formulovaná žaloba nie je procesne prípustná v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP. Preto súd z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na takom určení, akého sa žalobou domáhala žalobkyňa, žalobu zamietol.

19. V súvislosti s vydaným uznesením o neodkladnom opatrení v konaní sp. zn. 7Csp/7/2020, kde bola žalobkyňi uložená povinnosť v určenej lehote podať žalobu o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy na súd, odvolací súd iba poznamenáva, že ani prípadné nesprávne rozhodnutie súdu

nemôže založiť prípustnosť žaloby v zmysle § 137 písm. d) CSP, takáto prípustnosť podľa znenia tohto ustanovenia môže vyplývať len z osobitného predpisu a nie z prípadného súdneho rozhodnutia.

20. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia okresného súdu odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd prijal správny záver, že podstatnou okolnosťou pre posúdenie samotnej prípustnosti žaloby v zmysle ust. § 137 písm. c) alebo d) CSP, ktorých splnením podmienok sa súd podrobne zaoberal v prejednávacom prípade, je to, či žalobca žiada určiť, či tu právo je alebo nie je, alebo či žiada určiť právnu skutočnosť. Že pre toto posúdenie je rozhodujúce opísanie rozhodujúcich skutočností v žalobe a hlavne samotný žalobný návrh - petit žaloby. Okresný súd tiež správne konštatoval, že nakoľko v danom prípade ide o žalobu „o určenie neplatnosti samotnej Dohody o zrážkach zo mzdy, ako právneho úkonu“, tak ide o požiadavku, aby sa rozhodlo o určení právnej skutočnosti, takéto určenie spadá pod ust. § 137 písm. d) CSP. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Právna úprava CSP účinného od 01.07.2016 pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu - najmä z hmotného práva (§ 137 písm. d) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu).

21. Odvolací súd rozsudok okresného súdu vo veci samej potvrdil, ako vecne správny potvrdil aj závislý výrok o trovách konania.

22. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanoveniami § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, preto žalovanému odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

23. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).